

OSNOVNE MJERE ODRŽAVANJA ŽIVOTA UZ UPOTREBU AUTOMATSKOG VANJSKOG DEFIBRILATORA

1. UVOD

Četiristo tisuća ljudi, u Europi, godišnje doživi iznenadni srčani zastoj kod kuće; na poslu ili na javnom mjestu, a stopa preživljavanja manja je od 10%. U Republici Hrvatskoj oko devet tisuća osoba godišnje ima srčani zastoj (jedna osoba svakih sat vremena). Obzirom da mozak može preživjeti bez kisika svega 3 do 5 minuta, što je prekratak vremenski period do dolaska tima hitne medicinske pomoći, tek jedna od deset osoba preživi zastoj srčanog rada.

Efikasan, koordiniran odgovor čitave zajednice koji spaja sve elemente zajedno ključan je za povećanje broja preživjelih nakon kardijalnog aresta. Ukoliko osoba koja je svjedok nastanka srčanog aresta u druge osobe, započne sa postupkom oživljavanja, vjerojatnost preživljenja i potpunog neurološkog oporavka povećava se za 2 do 4 puta.

Intervencije koje čine uspješnim ishod liječenja mogu se prikazati kao „lanac preživljavanja“, a jak je onoliko koliko je jak njegov najslabiji dio.

2. LANAC PREŽIVLJAVANJA

Europsko vijeće za reanimatologiju stvorilo je lanac preživljavanja koji se sastoji od četiri međusobno povezana prstena, a obuhvaćaju postupke koji doprinose preživljavanju bolesnika sa zastojem rada srca i disanja:

- Rano prepoznavanje znakova i simptoma srčanog zastoja i pozivanje hitne medicinske pomoći
- Rano započinjanje postupaka provođenja osnovnih mjera održavanja života
- Rana defibrilacija primjenom automatskog vanjskog defibrilatora (AVD)
- Brzi dolazak hitne medicinske pomoći te postreanimacijska skrb u bolničkoj ustanovi

Slika 1. Lanac preživljavanja

3. TEMELJNI PRINCIPI ODRŽAVANJA ŽIVOTA

Postupak osnovnih mjera održavanja života indiciran je kod svih osoba koje ne reaguju na podražaj, ne dišu i nemaju puls. Provođenje postupaka treba započeti onoga trenutka kada se procijeni da je osobi potrebna prva pomoć sa ciljem postizanja dostatne oksigenacije tkiva kako bi se zaštitio mozak i vitalni organi.

OSNOVNO ODRŽAVANJE ŽIVOTA

Modificirano prema algoritmu
srjernika Europskog vijeća za
reanimaciju

Slika 2. Algoritam osnovnog održavanja života

3.1. AUTOMATSKI VANJSKI DEFIBRILATOR

Automatski vanjski defibrilator (AVD) malen je i prijenosni uređaj koji je siguran za primjenu laicima, a glavna zadaća mu je isporuka električne struje osobama koje imaju srčani zastoј uslijed poremećaja srčanog ritma (ventrikularna fibrilacija ili ventrikularna tahikardija bez pulsa). Pružatelju kardiopulmonalne reanimacije uređaj daje auditivne i vizualne instrukcije, na matičnom jeziku, prema aktualnim smjernicama. Također, samostalno izvršava analizu ritma i preporučuje ili ne preporučuje defibrilaciju te korisnika glasovnim instrukcijama vodi kroz cijeli postupak oživljavanja do dolaska tima hitne medicinske pomoći.

Slika 4. Oznaka AVD

Slika 5. Automatski vanjski defibrilator